

І.О. ГЕРАЩЕНКО, канд. екон. наук, доцент, м. Харків, НТУ «ХП»

Т.П. ЛОКТІОНОВА, асистент, м. Харків, НТУ «ХП»

Т.А. ІВЧЕНКО, магістрант, м. Харків, НТУ «ХП»

МОДЕЛЬ КОНТРОЛЛІНГУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Нині відбувається постійний ріст цін на ресурси, зокрема збільшення матеріальних витрат, витрат на оплату праці, відрахування на соціальні заходи та інші витрат, за рахунок чого спостерігається тенденція росту собівартості продукції.

Контролінг має істотне значення у виявленні і мобілізації наявних резервів, сприяє підвищенню ефективності й якості роботи, посиленню режиму економії, виявленню причин і умов, за яких утворюються втрати. Правильно організований контролінг на підприємстві повинен не тільки виявляти недоліки і порушення, а й запобігати їм, а також сприяти їх своєчасному усуненню. Ефективність застосування контролінгу залежить насамперед від рівня зацікавленості власників, ступеня розуміння ролі, місця і значення виконання контрольних функцій менеджерами вищих рівнів управління підприємства [1].

Пропонуємо розглянути розроблену методичну модель контролю витрат на підприємстві (рис. 1). Дана модель дозволяє визначити об'єкти контролю, джерела інформації (що включають в себе облікові документи та звітність), методичні прийоми.

Під час здійснення контролінгу на підприємстві потрібно визначити його мету, безпосередні завдання і функції та враховувати фактори, що впливають на організацію контролю, принципи.

Під час проведення контролю рекомендується застосовувати різноманітні методи, які є сукупністю фінансових, економічних, організаційних, оперативно-технічних і фактичних способів і прийомів з перевірки виробничої собівартості підприємств.

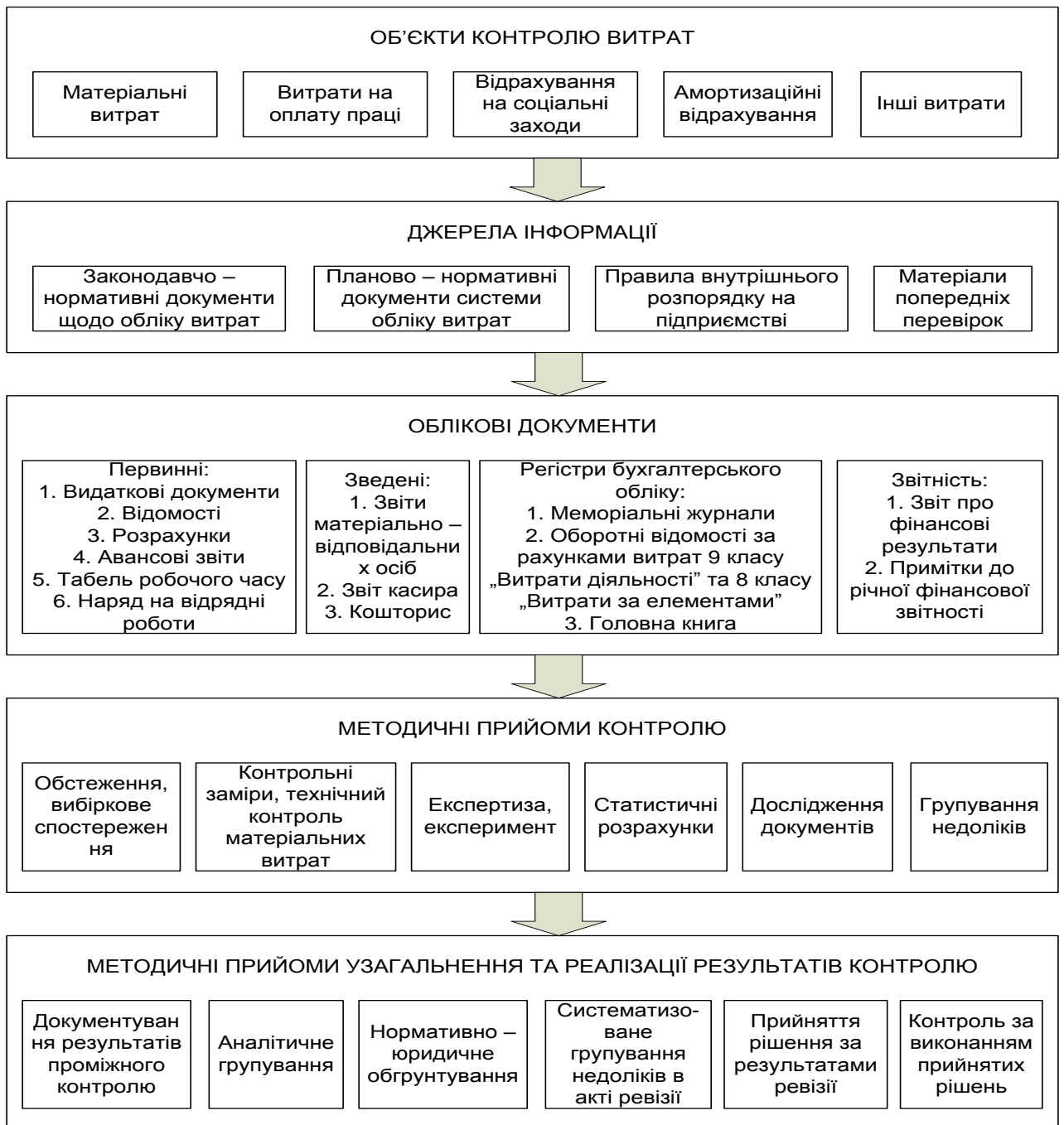

Рис. 1 Модель контролю витрат підприємства

Для документального оформлення результатів проведення контролю за обліком витрат необхідно використовувати спеціально розроблені робочі документи, зокрема тести внутрішнього контролю облікового процесу витрат, аналітичні тести перевірки правильності відображення витрат у статтях калькуляції виробничої собівартості. Собівартість послуг

на підприємствах є одним із найважливіших фінансових показників, який впливає на розмір отриманого підприємством прибутку [2].

Тому, здійснюючи внутрішній контролінг або внутрішній аудит виробничих витрат підприємства, слід приділяти увагу порядку формування та обліку собівартості послуг.

У процесі контролю здійснюються перевірка: наявності й правильності оформлення первинних документів, які є підставою для записів щодо формування собівартості послуг; правильності віднесення витрат до складу собівартості послуг; повноти, правильності та достовірності відображення операцій з формування собівартості послуг в обліку та звітності; оцінка стану синтетичного та аналітичного обліку витрат на виробництві, що включаються до собівартості послуг; оцінка правильності формування собівартості послуг за об'єктами калькулювання витрат.

Здійснюючи контролю за формуванням витрат на виробництво, необхідно пересвідчитися в правильності організації їх обліку витрат.

Список літератури: 1. Методика здійснення контролю за обліком витрат на підприємствах / Сенченко О. В. [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NMIW_2008/Economics/28043.doc.htm 2. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку. Наказ Міністерства України від 24.05.95 №88 із змінами.